

Advies over de sociaal-economische organisaties in de landen van Midden- en Oost-Europa: overlegstructuren

(93/C 19/29)

In een brief van 2 juni 1992 heeft mevrouw Papandreou het Economisch en Sociaal Comité namens de Commissie verzocht een advies op te stellen over de sociaal-economische organisaties in de landen van Midden- en Oost-Europa: overlegstructuren.

De Afdeling voor externe betrekkingen, handels- en ontwikkelingsbeleid, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 5 november 1992 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Masucci, co-rapporteur de heer Pompen.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 301e Zitting (vergadering van 25 november 1992) het volgende advies uitgebracht, dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

1. Inleiding

1.1. Het Comité heeft begin 1992 — via een brief van zijn voorzitter — bij de Commissie de in paragraaf 4.9 van zijn vervolgadvis van 26 september 1991 over „De betrekkingen van de Europese Gemeenschap met de Midden- en Oosteuropese landen” gedane suggestie in herinnering gebracht om „... binnen het institutionele kader ook een Raadgevend Comité, samengesteld uit leden van het Economisch en Sociaal Comité en leden van soortgelijke groeperingen in de geassocieerde landen, in het leven te roepen”.

1.1.1. In antwoord daarop heeft de Commissie — in brieven van de commissarissen Andriessen en Papandreou — aangegeven dat zij „met belangstelling” van die suggestie kennis heeft genomen (brief van commissaris Andriessen van 26 juni 1992) en instemt met het voorstel om een raadgevend orgaan in het leven te roepen, waaraan dan officieel vorm moet worden gegeven in de overeenkomsten waarover in de toekomst moet worden onderhandeld (brief van commissaris Papandreou van 23 juni 1992). Bedoeld raadgevend orgaan moet, evenals het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Gemeenschappen, representatief zijn voor alle sociaal-economische organisaties.

1.2. Bovendien heeft de Commissie het Comité verzocht tegen het najaar een advies uit te brengen over de mogelijkheden om te komen tot beter gestructureerde betrekkingen tussen vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers (brief van commissaris Papandreou van 2 juni 1992).

1.3. Om zich met kennis van zaken van zijn taak te kunnen kwijten, heeft het Comité:

a) in grote lijnen de maatschappelijke en economische situatie in de verschillende onderzochte landen geschetst. Het is daarbij o.m. uitgegaan van de antwoorden van de sociale partners en de vertegenwoordigers van de beroepsorganisaties in de betrokken landen op de hun door het Comité voorgelegde vragenlijst. De analyse van de situatie is opgenomen in het bij dit advies gevoegde rapport;

b) een twee dagen durende hoorzitting georganiseerd met vertegenwoordigers van de sociale partners en belangengroepen in Bulgarije, Tsjecho-Slowakije, Polen, Roemenië en Hongarije.

1.4. Deze op 29 en 30 september 1992 in het gebouw van het Comité gehouden hoorzitting is bijgewoond door ongeveer 35 vertegenwoordigers van sociale en beroepsorganisaties van de hierboven genoemde vijf landen, de diplomatieke vertegenwoordigers van die landen en vertegenwoordigers van talrijke Europese en internationale organisaties.

1.5. Aan de deelnemers van de hoorzitting is antwoord gevraagd op een aantal precieze vragen die relevant zijn voor het advies van het Comité. Bovendien kon met behulp van die antwoorden een situatieschets worden gegeven die zo dicht mogelijk bij de realiteit ligt.

2. Algemene opmerkingen

2.1. De als bijlage bij dit advies gevoegde analyse — waarvoor is uitgegaan van de beschikbare gegevens en de reacties van de maatschappelijke en beroepsorganisaties op de hun toegezonden vragenlijst, en de op 29 en 30 september 1992 gehouden hoorzitting met de sociale partners in de landen van Midden- en Oost-Europa — bevestigen een aantal redenen tot bezorgdheid omtrent de overgang van de Midden- en Oosteuropese landen naar een markteconomie en de sociale gevolgen hiervan, alsook de onzekerheid over het samenlevingsmodel waaraan vorm moet worden gegeven. Dit proces verloopt echter verschillend naar gelang van het land. Het is dan ook moeilijk daaruit conclusies te trekken die precies gelden voor elk van de betrokken landen apart.

2.2. De schokbehandelingen en de zeer korte tijd waarin een markteconomie moet worden opgebouwd, hebben een recessie op gang gebracht, die de door de terugkeer naar de democratie gewekte verwachtingen zwaar op de proef heeft gesteld. Beide elementen zijn bovendien weinig realistisch gebleken, omdat de hervor-

ming in werkelijkheid heel wat tijd in beslag zal nemen en er maar weinig mogelijkheden zijn om de zwaarwegende sociale gevolgen op te vangen. Deze visie mag echter niet worden verward met de opvattingen van leidende politieke en economische groepen — voormalige leden van de communistische partij of directeuren van staatsbedrijven — die vanuit andere motieven de economische hervormingen in de weg staan en de onvrede onder de bevolking orkestreren. De overgang van een plan- naar een markteconomie is veel moeilijker gebleken en heeft veel meer tijd in beslag genomen dan was voorspeld. Thans is een kritieke fase bereikt: het BIP daalt, de landbouw- en de industriële produktie gaan achteruit, de handelsbalans verslechtert, de consumentenprijzen rijzen de pan uit, de reële lonen en de levensstandaard dalen, de bruto buitenlandse schuld en de werkloosheid schieten de hoogte in.

2.3. De privatisering van de staatsondernemingen en het daaruit voortvloeiende herstructureringsproces staan nog in de kinderschoenen, terwijl de rechtsgrondslag voor sleutelementen van de markteconomie, zoals eigendom, handel en arbeidsverhoudingen, nog ontoereikend is.

2.4. Uit de vergaarde analyse-gegevens is gebleken dat aan de sociale dimensie niet het belang wordt gehecht dat het toekomt: de economische herstructurering krijgt voorrang. Ook beschouwen de regeringen van de betrokken landen gestructureerde betrekkingen tussen werkgevers en werknemers en samenwerking tussen de sociale partners als een mogelijke belemmering van een snel verloop van de economische hervormingen.

2.4.1. De Gemeenschap heeft die opvattingen in de Europa-akkoorden niet tegengesproken, en men kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de van haar uitgaande politieke en economische aantrekkingskracht niet gepaard gaat met een even grote belangstelling voor haar maatschappijvorm en institutioneel bestel waarmee de sociale dimensie onlosmakelijk is verbonden.

2.5. In titel VI van de associatie-overeenkomsten, die over economische samenwerking gaat, komen tal van onderwerpen — zoals industrie, landbouw, scholing, milieu, regionale ontwikkeling, midden- en kleinbedrijf (MKB) en sociale aangelegenheden — aan de orde. De sociale dimensie komt echter nauwelijks uit de verf en blijft beperkt tot zaken als vrij verkeer van werkenden en opleiding en scholing. Er is ook geen sprake van een „sociale clausule” waarin uitdrukkelijk wordt verwezen naar de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), met name nr. 87 over het verenigingsrecht, en nr. 98 over het recht op collectieve onderhandelingen.

2.5.1. Hoewel wordt vermeld dat er verschillen tussen de Gemeenschap en de landen van Midden- en Oost-Europa bestaan, wordt de sociale convergentie niet in één adem met economische samenwerking als doel genoemd. Met geen woord wordt gerept van het Gemeenschapshandvest van sociale grondrechten van

de werkenden, noch van vakbonden, werkgeversorganisaties, of de betrekkingen tussen werkgevers en werknemers.

2.5.2. Wel wordt als een van de doelstellingen van de overeenkomsten het streven naar economische integratie van de landen van Midden- en Oost-Europa tot behoud van vrede en stabiliteit vermeld, en wordt zelfs het uitzicht op een politieke unie geboden.

2.5.3. De voornaamste pijlers van dat integratieproces zijn: pluralistische democratie, de rechtsstaat, de rechten van de mens, fundamentele vrijheden, de markteconomie en sociale rechtvaardigheid.

2.5.4. Bovendien wordt in de conclusies van de Top van Lissabon (bijeenkomst van de Europese Raad van 26 en 27 juni 11.) het volgende verklaard: „De samenwerking zal stelselmatig worden toegespitst op bijstand aan deze landen bij de voorbereiding van hun toetreding tot de Unie, welke zij nastreven.”

2.5.5. Er wordt echter weinig aandacht geschonken aan een belangrijke passage van het in Lissabon aan de Europese Raad voorgelegde verslag van de Commissie over de criteria en voorwaarden voor de toetreding van nieuwe landen tot de Gemeenschap. In dat verslag wijst de Commissie er namelijk op dat de associatie-overeenkomsten met de Midden- en Oosteuropese landen te zijner tijd alvast op twee essentiële punten — de sociale en regionale dimensie — moeten worden bijgesteld om de weg te effenen voor de in het vooruitzicht gestelde toetreding tot de EG, ook al gaat het hier om een doelstelling op langere termijn.

2.6. Eveneens met het oog op de toekomstige toetreding tot de EG moeten de overeenkomsten met Polen, Tsjecho-Slowakije en Hongarije op een aantal door de Commissie genoemde terreinen — en tevens t.a.v. bepaalde aspecten van het handelsbeleid — worden aangepast. Bij de uitwerking van de overeenkomsten met Bulgarije en Roemenië moet van meet af aan met een en ander rekening worden gehouden.

2.6.1. Daarom komt het Comité met een aantal suggesties met betrekking tot de tenuitvoerlegging van deze overeenkomsten en de steunprogramma's, inschakeling van sociaal-economische organisaties bij de democratisering van maatschappij en economie, en de invoering van een modern stelsel van arbeidsverhoudingen (een *conditio sine qua non* in een sociale markteconomie).

3. **Inspraak en raadpleging van sociaal-economische organisaties**

3.1. Bij de tenuitvoerlegging van de Europa-akkoorden en de diverse steunprogramma's (Phare, Tempus) hebben de sociale partners noch in de betrokken landen, noch in de Gemeenschap enige informatie gekregen, laat staan dat zij actief bij de zaak zijn betrokken; hierin moet verandering komen. Het Comité heeft daarvoor in het vervolgadvies van 26 september 1991 al de oprich-

ting voorgesteld van een Raadgevend Comité „samen-gesteld uit leden van het Economisch en Sociaal Comité en leden van soortgelijke groeperingen in de geassocieerde landen”. De taak van dat comité werd als volgt omschreven: „Dit comité zou door de Associatierraad geraadpleegd moeten worden over economische en sociale vraagstukken die in de Europese Overeenkomsten zijn opgenomen en die van gemeenschappelijk belang zijn. Tegelijkertijd zou dit comité recht van initiatief moeten krijgen zodat de leden ervan ook op eigen initiatief advies kunnen uitbrengen over dringende vraagstukken i.v.m. de economische en sociale ontwikkeling van de Europese integratie, en constructieve voorstellen kunnen uitwerken.” Tijdens de op 29 en 30 september 1992 gehouden hoorzitting hebben de sociale partners en de vertegenwoordigers van de belangengroepen in de landen van Midden- en Oost-Europa zich eensgezind achter dit denkbeeld geschaard. Bedoeld comité kan zich alleen goed van zijn taak kwijten als de leden ervan autonome, vrije en democratische organisaties vertegenwoordigen, m.a.w. als die organisaties aan de daarvoor door de IAO gehanteerde maatstaven beantwoorden.

3.1.1. Het Comité wijst derhalve nogmaals op de noodzaak om op korte termijn dit Raadgevend Comité op te richten en daarvoor een goede financiële regeling te treffen zodat het behoorlijk kan functioneren.

3.1.2. De mogelijke taken van dit orgaan zijn:

- informatie ontvangen en advies uitbrengen over de werking en de toepassing van de Europa-akkoorden;
- informatie verschaffen over het verloop van de sociale dialoog en van de raadplegingsprocedures in de afzonderlijke lid-staten van de Gemeenschap en in EG-verband;
- ervaring uitwisselen en op verzoek deskundige hulp bieden (die hulp kan worden geboden door leden van het comité of door leden van de in het comité vertegenwoordigde belangengroepen);
- van buiten het comité deskundigen aantrekken wanneer de desbetreffende vakkennis in het comité ontbreekt;
- op verzoek problemen onderzoeken die in het algemeen onder de taakomschrijving van het comité vallen.

3.1.3. Er is geen enkele reden om een dergelijk gemengd comité voor de raadpleging van de sociale partners niet al meteen in Titel IX op te nemen bij de organen die de tenuitvoerlegging van de associatie-overeenkomsten met Bulgarije en Roemenië in goede banen moeten leiden. Wat de overeenkomsten met Polen, Tsjecho-Slowakije en Hongarije betreft, kan een en ander voorlopig worden geregeld via artikel 107 (Polen en Tsjecho-Slowakije) en artikel 109 (Hongarije) van de bestaande overeenkomsten, in afwachting van onderhandelingen met het oog op herziening ervan. Om de informatiestroom tussen de communautaire instellingen en de sociaal-economische kringen te verbeteren, zou

het ook zeer nuttig zijn, sociaal-economische attachés bij de Commissievertegenwoordiging in de betrokken landen te benoemen.

3.1.4. Bij eventuele toekomstige associatie-overeenkomsten kan op dezelfde manier te werk worden gegaan.

3.1.5. Voorwaarde voor een goede werking van een dergelijk comité is uiteraard dat de vertegenwoordigers van de sociaal-economische organisaties van de Midden- en Oosteuropese landen geïnformeerd, geraadpleegd en bij de besluitvorming betrokken worden. Een en ander kan rechtstreeks gebeuren, in het kader van het bestaande driepartijenoverleg, of in nieuw op te richten organen die advies moeten uitbrengen over de uitvoering van de associatie-overeenkomsten en de steunprogramma's.

3.1.6. Wegens de specifieke problemen waarmee de verschillende landen van Midden- en Oost-Europa te kampen hebben, moeten tevoren intensieve bilaterale contacten worden gelegd.

3.1.7. Het Comité verbindt zich er dan ook toe om in zijn Afdelingen op eigen initiatief en steeds binnen het vakgebied van de betrokken Afdeling onderwerpen in behandeling te nemen die van gemeenschappelijk belang zijn voor de landen van de Gemeenschap en die van Midden- en Oost-Europa. Zo kan een concrete basis worden gelegd voor een dialoog tussen de sociale partners van beide zijden. Die dialoog dient plaats te vinden tijdens hierna nog te organiseren bijeenkomsten en in het gemengd comité voor de raadpleging van de sociale partners, voor de oprichting waarvan in dit advies wordt gepleit.

3.2. De laatste jaren hebben diverse internationale instellingen en organisaties — o.m. de IAO en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) — sterk gepleit voor een driepartijen-aanpak en voor het inschakelen van de sociale partners van de betrokken landen vanaf de allereerste stadia van het economische hervormingsproces.

3.2.1. In een gezamenlijke verklaring van april 1992 over Oost-Europa zijn het Internationaal Verbond van vrije vakverenigingen (IVVV) en het Internationaal Bureau voor besmettelijke veeziekten (IOE) tot dezelfde conclusie gekomen. Aangezien de betrokken landen reeds zijn overgegaan tot ratificatie van een groot aantal verdragen van de IAO, waarvan de toepassing nu door het herstructureringsbeleid in gevaar wordt gebracht, pleit het Comité ervoor dat ook het IAO-Verdrag 144 betreffende het driepartijenoverleg wordt geratificeerd en dat de geest ervan hoe dan ook wordt nageleefd.

3.2.2. Het Comité wijst er nogmaals op hoe belangrijk het is dat de sociale partners worden geraadpleegd en bij de besluitvorming worden betrokken. Het benadrukt daarbij wel dat kant-en-klare modellen niet bestaan en dat elk betrokken land zelf vorm en inhoud moet geven aan de sociale dialoog en de overlegprocedures.

3.2.3. Het voormalige communistische regime heeft niet alleen de vakbonden een oneigenlijke rol toebedeeld, maar ook — door alle aspecten van economie en samenleving onder gecentraliseerde controle te houden — de tevoren bestaande maatschappelijke structuur — die in het Westen zoveel rijke en zelfstandige uitingsvormen kent — vernietigd, of de ontwikkeling van die structuur verhinderd.

3.2.4. Terwijl hier en daar organisaties — zoals werkgevers- en werknemersorganisaties — inzicht trachten te krijgen in hun rol en functie, ontstaan elders categorale organisaties die vaak evenwel nog niet voldoende ontwikkeld zijn.

3.2.5. De bedoeling van het democratiseringsproces is dan ook, op den duur die maatschappelijke structuur weer op te bouwen. Dat verklaart de noodzaak van nu al opgezette of later op te richten organisaties die opkomen voor de belangen van de voornaamste groeperingen in de samenleving (consumenten, milieubeweging, coöperaties, ambachtslieden, landbouwers, enz.).

3.2.6. Het is derhalve belangrijk dat naast de traditionele sociale partners ook deze belangengroeperingen formeel zijn vertegenwoordigd.

3.2.7. Dat is ook de drijfveer van het Comité om te pleiten voor de instelling van sociaal-economische raden zoals er nagenoeg in alle lid-staten van de Gemeenschap werkzaam zijn.

3.2.8. Benadrukt dient echter ook te worden dat driepartijenoverleg en raadplegingsprocedures in de landen van Midden- en Oost-Europa, evenmin als in onze landen, het antwoord zijn op alle sociale spanningen.

3.2.9. De eerste ontwikkelingen bewijzen opnieuw en beter wat eigenlijk al bekend was, nl. dat een dergelijk samenlevingsmodel alleen naar behoren functioneert als het kan steunen op maatschappelijke krachten die onafhankelijk, gemakkelijk te identificeren en gestructureerd zijn en die zich in vrijheid hebben kunnen ontwikkelen.

4. Een stelsel van goed gestructureerde arbeidsverhoudingen

4.1. Tegen die achtergrond wordt duidelijk hoe fundamenteel de ontwikkeling van betrekkingen tussen autonome sociale partners is voor het behoud van de rol en de verantwoordelijkheden van de overheidsinstanties.

4.1.1. Vakbonden en werkgeversorganisaties moeten zich opmaken om de moeilijke overgang van een plan naar een markteconomie tegemoet te treden als onafhankelijke organisaties die in staat zijn inzicht te krijgen in alle aspecten van een complexer economisch en maatschappelijk bestel.

4.2. De moeilijkheden waarmee de nieuwe vakbonden in deze overgangsfase te kampen hebben, zijn zeer groot: zij moeten de heersende onverschilligheid en het huidige wantrouwen overwinnen en een oplossing vinden voor het gebrek aan actieve deelname van de kant van de werknemers; bovendien moeten zij hun werkzaamheden verrichten onder bijzonder alarmerende economische omstandigheden, zijn hun vertegenwoordigers in bepaalde opzichten onervaren en maken onderhandelingen nauwelijks deel uit van de vakbondscultuur.

4.3. Nog moeilijker is het, bij de onderhandelende partijen de werkgevers te identificeren. Het maar kleine aantal organisaties die particuliere ondernemers vertegenwoordigt, wordt geflankeerd door het veel grotere aantal organisaties van ondernemers van staatswege. Het ontbreken van een echte ondernemerscultuur en van ervaring, en de geringe mogelijkheden om zelfstandig besluiten te nemen, zijn problemen waarvoor de ondernemersklasse — in de particuliere én in de overheidssector — een oplossing zal moeten vinden.

4.4. Het streven naar een modern stelsel van onderhandelingen op nationaal vlak (tussen beroepsgroepen en bedrijfstakken) en op bedrijfsniveau — dat volstrekt noodzakelijk is indien men wil komen tot een rationeel en efficiënt kader voor de arbeidsverhoudingen en een op een sociale consensus berustende arbeidsmarkt — vormt dan ook een op zich staand proces dat zich binnen de overgangsfase voltrekt.

4.5. Om dat doel te bereiken, is een wettelijk kader onontbeerlijk, maar op zich niet voldoende. Een conditio sine qua non is het verwezenlijken van een hoge mate van autonomie. Daartoe moeten de betrokken organisaties interne democratie kennen, moet het lidmaatschap ervan volstrekt vrijwillig zijn, en moeten zij in brede zin en daadwerkelijk representatief zijn. Onmiddellijk daarna is het van belang dat een goed inzicht bestaat in de kenmerken van een markteconomie en de problemen die daarin spelen. Speciaal dienen in dit verband te worden vermeld:

- het beleid dat gericht is op privatisering en herstructurering van bedrijven;
- de grondbeginselen van C.A.O.-onderhandelingen, de technische aspecten daarvan en de manier waarop werknemers vertegenwoordigd moeten zijn;
- de organisatie van de arbeidsmarkt en het voeren van een actief werkgelegenheidsbeleid;
- onderwijs en beroepsopleiding;
- de milieuproblematiek, alsmede de veiligheid en gezondheid van werknemers op de werkplek;
- sociale bescherming en voorzieningen.

4.6. Reeds speelt de IAO dank zij haar opleidingsprogramma een belangrijke ondersteunende rol voor de vakbeweging en de werkgeversorganisaties in Midden-

en Oost-Europa. Hetzelfde geldt voor de activiteiten van het IVVV, het Wereldverbond van de arbeid (WVA), de Adviescommissie van de vakbonden bij de OESO (TUAC), het Europees Verbond van Vakverenigingen (EVV) en de bij het EVV aangesloten nationale vakverenigingen. Ook de werkgeversorganisaties op internationaal [IOE, adviescommissie van handel en industrie bij de OESO (BIAC), Unie van de Industriefederaties der Europese Gemeenschap (UNICE) en UEAPME] en nationaal vlak wisselen informatie uit teneinde hiermee steun te verlenen aan de nieuwe werkgeversorganisaties. Het Comité is van oordeel dat in de associatie-overeenkomsten de sociale dimensie een vast onderdeel moet vormen, waarbij gericht gedacht moet

worden aan de ontwikkeling van betrekkingen tussen werkgevers en werknemers als volstrekt noodzakelijk voor de markteconomie. Een en ander moet worden gestructureerd rond de in paragraaf 4.5 opgesomde thema's.

4.6.1. Het Comité benadrukt in dit verband zijn instemming met het door het EVV aan het Europees Parlement gerichte verzoek om in hoofdstuk 4000 van de EG-begroting een nieuwe begrotingslijn te creëren voor de bevordering van de sociale dialoog in de landen van Midden- en Oost-Europa. Het daarvoor uitgetrokken bedrag van 500 000 ecu zou door de Europese sociale partners gemeenschappelijk moeten worden beheerd.

Gedaan te Brussel, 25 november 1992.

De Voorzitter

van het Economisch en Sociaal Comité

Susanne TIEMANN

Advies over het structuurbeleid van de Gemeenschap — Balans en perspectieven

(93/C 19/30)

Het Bureau van het Economisch en Sociaal Comité heeft op 28 april 1992 besloten overeenkomstig artikel 20 (derde alinea) van het Reglement van Orde een advies op te stellen over de Mededeling van de Commissie „Het structuurbeleid van de Gemeenschap — Balans en perspectieven”.

De Afdeling voor regionale ontwikkeling, ruimtelijke ordening en urbanisme, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 13 oktober 1992 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Christie.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 301e Zitting (vergadering van 24 november 1992) het volgende advies uitgebracht, dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

1. Inleiding

1.1. De Commissie geeft in deze Mededeling een overzicht van de resultaten die het structuurbeleid van de Gemeenschap sinds de invoering van de nieuwe structuurfondsenregeling in 1989 heeft opgeleverd. Deze „tussentijdse balans” vormt een aanvulling op het „Jaarlijks verslag over de uitvoering van de hervorming van de structuurfondsen” van 1990 [doc. COM(91) 400 def.], waarover het Comité onlangs advies heeft uitgebracht⁽¹⁾. Het bevat een uitvoerige evaluatie van de resultaten die de structuurfondsenregeling tot nog toe in de diverse steunontvangende regio's heeft opgeleverd.

1.2. Deze Mededeling vormt een integrerend deel van het zgn. „Pakket-Delors II”, d.w.z. de voorstellen met betrekking tot de financiering van het EG-beleid in de eerstvolgende vijf jaar, waarover het Comité eveneens advies heeft uitgebracht⁽²⁾.

1.3. Het Comité heeft besloten een vervolgadvisie op te stellen om zijn standpunt ten aanzien van de richtsnoeren van de Commissie voor de verdere hervorming van de structuurfondsenregeling naar voren te brengen.

⁽¹⁾ PB nr. C 106 van 27. 4. 1992, blz. 20.

⁽²⁾ PB nr. C 169 van 6. 7. 1992, blz. 34.